

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 100/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. marca 2011 predbežne prerokoval sťažnosť E. G., T., zastúpeného advokátom JUDr. R. S., D., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trnava a Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 1/07 a takto rozhodol:

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. G. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. decembra 2010 doručená sťažnosť E. G., T. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a

základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) a Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 1/07.

Zo sťažnosti vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu 10. októbra 2000 sa žalobca (spoločnosť M., s. r. o.) domáha od sťažovateľa zaplatenia sumy 50 324,27 € z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mal sťažovateľ získať tým, že napriek jeho odvolaniu valným zhromaždením konaným 24. januára 2000 z pozície konateľa a riaditeľa spoločnosti G. – T., spol. s r. o., sťažovateľ po tomto odvolaní vybral neoprávnene z účtu tejto spoločnosti žalovanú sumu. Predmetný žalobný návrh bol z titulu vecnej a miestnej príslušnosti postúpený na ďalšie konanie a rozhodnutie krajskému súdu, ktorý v danej veci konal pod sp. zn. 8 Cbsi 1/07. Sťažovateľ v sťažnosti opisuje jednotlivé procesné úkony vykonané v danej veci krajským súdom, ktorých vykonávanie bolo podľa sťažovateľa nesústredené a zdĺhavé. Krajský súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 8 Cbsi 1/07 zo 16. decembra 2009, ktorým žalobe žalobcu vyhovel. O odvolaní sťažovateľa z 30. decembra 2009 rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý svojím rozhodnutím sp. zn. 1 Obo 79/2010 zo 6. októbra 2010 rozsudok krajského súdu potvrdil.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že okresný súd, ako aj krajský súd konali v jeho veci so zbytočnými prietahmi, v dôsledku čoho sa predlžoval stav jeho právnej neistoty a oddŕaľovalo sa konečné rozhodnutie, pričom sťažovateľ tiež uviedol, že rozhodnutie krajského súdu, ako aj rozhodnutie najvyššieho súdu sú nesprávne a sú založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„... sťažovateľ z dôvodu prietahov v súdnom konaní pociťoval nepravosť a nespravodlivosť zo strany súdov a preto sťažovateľ požaduje v dôsledku 9 rokov trvajúceho súdneho konania pričom súd rozhodol len na prvom stupni a na základe neodôvodnených pretrvávajúcich prietahov v predmetnom konaní v súlade s č. 127 ods. 3 Ústavy SR a § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 40.000,- Eur ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Ako vyplýva z

doterajšej judikatúry ÚS SR, ústavné právo na prerokovanie bez zbytočných prietáhov sa naplní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv /II. ÚS/26/1995/).“

Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa E. G. ... na spravodlivé prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prietáhov priznané v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené postupom Okresného súdu v Trnave a Krajského súdu v Bratislave vedenom pod sp. zn 8 Cbsi 1/2007 porušené bolo.

Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 40.000,- Eur ako náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú sú porušovatelia povinní zaplatiť podľa zavinenia prietáhov do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia podľa § 11 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. a to za nasledujúce 2 úkony právnej pomoci v celkovej výške 295,26 Eur vrátane DPH... ktoré je povinné zaplatiť na účet advokáta JUDr. R. S. do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v danom prípade navyše zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval iba o porušení tých práv (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a v súvislosti s tým konaním (postup okresného súdu a postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 1/07), ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných práv (čl. 46 ods. 1 ústavy, a to porušenie práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu), ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jeho argumentácie (napr. III. ÚS 149/04, III. ÚS 235/05, II. ÚS 65/07).

Ústavný súd tiež poukazuje na skutočnosť, že o identickej sťažnosti sťažovateľa vo veci namietaných prietahov v postupe krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 1/07 už ústavný súd konal a rozhodol uznesením č. k. I. ÚS 142/2010-19 z 22. apríla 2010, ktorým sťažnosť sťažovateľa odmietol ako neprípustnú z dôvodu, že sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nevyužil účinný prostriedok nápravy, a to sťažnosť predsedovi krajského súdu. Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol (prekážka *res iudicata*), okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené. V danom prípade však neprichádza do úvahy odmietnutie sťažnosti sťažovateľa ako neprípustnej z titulu *res iudicata*, pretože v skoršom konaní

ústavný súd rozhodol iba o podmienkach konania (veta za čiarkou citovaného ustanovenia), ktoré už boli sťažovateľom splnené, preto ústavný súd musel v danom prípade vec meritórne posúdiť a rozhodnúť.

V súvislosti so sťažovateľom namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote ústavný súd poukazuje na to, že zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

V súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Z obsahu sťažnosti ústavný súd zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 1/07 krajský súd rozhodol vo veci rozsudkom zo 16. decembra 2009, ktorým žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Proti rozsudku podal 30. decembra 2009 sťažovateľ v procesnom postavení žalovaného odvolanie, v dôsledku čoho krajský súd podľa zistenia ústavného súdu predložil 27. mája 2010 spis najvyššiemu súdu na konanie o odvolaní sťažovateľa, ktorý o dovolaní konal pod sp. zn. 1 Obo 79/2010.

Sťažnosť na postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cbsi 1/07 bola ústavnému súdu doručená 15. decembra 2010 (na poštovú prepravu podaná 11. decembra 2010), teda potom, ako krajský súd vo veci vyhlásil rozsudok (16. decembra 2009) a predložil spis s opravným prostriedkom na rozhodnutie najvyššiemu súdu. V čase podania

sťažnosti už krajský súd nebol oprávnený vo veci konať, nemohol ovplyvniť priebeh konania, a teda ani porušiť označené práva sťažovateľa, pretože vyhlásením rozsudku vo veci samej a jeho doručením krajský súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľa. Ďalšie úkony alebo postupy už krajský súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha krajského súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tejto časti sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáhal ich priznania, už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. marca 2011